

Taula

- 7 *Un espai blanc enmig*, o una aproximació a la poesia
de Joan Rotger Julià
- 9 ROST AIGUALIT
- 11 Vens, t'atraques...
- 13 Veig d'enfora malves i clavells...
- 15 Ha succeït l'eclosió...
- 17 Com si no tingués forces...
- 19 La cuina i l'orba penombra...
- 21 T'atanses...
- 23 Ve d'enfora...
- 25 Les arrugues dels porxos...
- 27 Em precipit al llit de la pica...
- 29 Com més estúpid...
- 31 De mica en mica...
- 33 Ens apropes i em furgues...
- 35 Qui ets tu...
- 37 L'estupor soc jo...
- 39 Per un rost desmesurat...
- 41 S'ha mort el temps...
- 43 Trec la capseta del foc...
- 45 En aquest mateix moment...
- 47 Nedant...
- 49 Com més compacte...

51	T'acostes, m'insinues...
53	Habit els gots...
55	He descendit...
57	T'asseus a la vora...
59	Vaig finir el bri de flama...
61	Com un nus...
63	L'eixancament...
65	En la transparència ofesa...
67	Passeig de diumenge...
69	Ens atraques al calaix...
71	Recollit el descens...
73	En tot moment...
75	Entendre la roba bruta...
77	Com més esmolat...
79	No és de corda...
81	Ser res...
83	Les espelmes s'apaguen...
85	Naufragi, somier...
87	Se m'escola pels narius...
89	Duc la buidor encapsada...
91	PENOMBRA I BESLLUM
93	I. La comprensió
95	II. Apunts per a un collage emocional
97	III. Crit-dol-cant
99	IV. Provatura núm. 34

101	V. Tropisme: foc
103	VI. Verbalisme: foc
105	VII. Besllum
107	VIII. Cadaf i espelmes
109	IX. BSO
111	X. Moment metamòrfic
113	XI. Costum
115	XII. Desnivell
117	XIII. Només sobre
119	XIV. Inventar les finestres
121	XV. Comiat massa endarrerit
123	XVI. Petit conte per seguir dormint
127	XVII. Esqueixos de sol
129	Endreça

Un espai blanc enmig, o una aproximació a la poesia de Joan Rotger Julià

L'altre dia llegia les lliçons de Gabriel Ferrater, en les quals cita les conegudes paraules de Carles Riba: “Com l’aigua en certes terres baixes, la poesia sol·licita, inunda i penetra de per tots costats la nostra vida: s’hi filtra i la corrompia sense el drenatge i els canals del poema.” En el cas que avui ens pertoca, *Passadís avall*, en Joan construeix, poema rere poema, una poesia que regira el malestar, que es personifica en la incapacitat de ser, i, alhora, en la recerca d’una possible comprensió.

A *Rost aigualit*, la primera part del poemari, se’ns presenta un paisatge fosc i aquós d’una llar que s’escola contínuament “dins aquesta pell feta colador” i ressegueix “la fondària de l’ofec”. Així, tots els poemes “llisquen a la deriva”, s’enllacen i articulen el següent poema. Es teixeix una tríada entre el dolor, el cos i la paraula. La por s’erigeix en vertebradora —“tremolar i tremolar i tremolar”— i la carn, mal·leable, es buida vers rere vers a través dels orificis: “Se m’escola pels narius / l’alta por del peu que guaita / la gola erma del meu nom.” És precisament a

través del cos que presenciem l'escissió del jo, que es desdobra en una alteritat corrosiva i sangonera —“*Les escates no!*”, “*Els dits no!*” —, però que, així i tot, obre la possibilitat de comprendre's.

“La quietud és un fermall de preguntes”: podrem mai comprendre del tot? A *Rost aigualit* ja s'albira aquesta pregunta amb la primera aparició del foc: “Trec la capseta del foc / per encendre'm la vida / i evoc el so del misto / que s'esvaneix amb l'aigua: / plor la ineptitud de ser.” L'aigua impedeix evocar un mínim de claredat i és per això que no serà fins a la segona part del poemari, *Penombra i besllum*, que es doni pas definitivament al foc, i la vida. Arribats aquí, el paratge esdevé pausat i abstracte: “Representes, potser, el dubte empedreït; / valores la futilitat incoherent de les certeses.”

He escrit aquestes paraules dos anys després de la primera vegada que vaig tenir el llibre entre les mans, i malgrat les modificacions, puc dir que la sensació que deixen els versos és la mateixa. Quan en Joan me'l va enviar li vaig dir: “Només vaig pel cinquè poema i m'està deixant baldada.” Talment, m'agrada definir *Passadís avall* com un poemari que, un cop acabat, exigeix rellegir-lo per desgranar totes les capes de significat que conté. Dins hi trobem una poesia que s'infiltra i esdevé drenatge del desfici.

ANDREA MONTENERI

Barcelona, 21 de febrer de 2026

Vens, t'atraques, escups
i, d'una envestida,
em claves tots els narius que pots.

Devores tot el meu pensament il·lús
i vertebres,
dins aquesta pell feta colador,
el no-res del nostre cos.

Veig d'enfora malves i clavells de totes les mides.
L'olor m'aixopluga de la seua mancança,
però em trob dins una manta d'ortigues,
arraudit,
i em dius que no,
que no hauria de respirar.

Ha succeït l'eclosió de les aixelles,
de les aixelles pudents i dels colors malhumorats;
ha esdevingut la primavera del clavegueram
i dels narius infestats d'ortopèdiques verdors.
La companyia es difon entre la polseguera groga
i fa calor, una calor reticent a la nuesa dels cossos.
Què me'n dius, tu, ens foradam a trossos?
M'estrany per la incompleció de la proposta
i, a posta, deix un espai buit on traboc la tassa,
que es transforma en bassa de cafè, nervis i estelles,
per fer-te entendre la complexitat de la resposta.